Gheorghe Asachi

Corbul și vulpea

Fabule

Gheorghe Asachi

Editura Bestseller

Imagine: Jeff McGraw

bestseller

Carte electronică publicată cu sprijinul Ministerului Afacerilor Externe – Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni.

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE
DEPARTAMENTUL POLITICI PENTRU RELAȚIA CU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Corbul și vulpea

Preste ramul unui sorb
S-așezasă domnul corb,
Ținând în plisc o bucată
De caș, ce-o avea furată.
Vulpea, cum l-au mirosit,
Sub acel sorb au venit
Și-n sus căutând, i zice:
Buna ziua, venetice!
Cât ești mândru și frumos!
Dacă viersul cel duios
Ți-i c-a penilor odoare,
Tu-ntreci pe privighitoare.
De mândrie îngâmfat,
Corbul pliscul au căscat,
Și vrând viersul să înceapă,
Cașul pe pământ îl scapă.
Atunci vulpea brânza apucă
După ce o și îmbucă,
Către corb, spre mângâiere,
Zice: En ascultă, vere,
Cel ce știe lingușala
Să îndoapă-n socoteala
Celuia care-l ascultă.
Astă daună nu-i prea multă
Pentru-un adevăr curat.
Atunci corbul rușinat
Giură că minciuni c-acele
Alte dăți n-or să-l înșele.

Zâna fabulei

La cetitorul român

Prin rostiri de adevăruri, ascunse-n cimilitură,
Aduc ție-ntăia oară cu plăcere-nvățătură;
În a vieței strâmba cale pe român să îndreptez,
Prin lupi, corbi, furnici și broaște a vorbi mă disfătez.
Adevărul salt nu place, de-i și bun, e plin d-asprime,
Dar când vitele l-or spune, n-a să supere pe nime.
De aceea a lor zise, cu gând binevoitor,
Să asculți, să ierți cutezul, prețuind țintirea lor.

Grierul și furnica

Săltând, grierul la țară
Șuierat-au toata vară,
Și când iarna au venit,
Cu nemică s-au trezit,
Neavând macar de dor
Muscă sau un viermișor
Pe furnica sa vecină
Au rugat să-l împrumute
C-un grăunte, c-o neghină,
Să mai prindă la vârtute,
Zicând: Zău, la timp de trier,
Dau parola mea de grier,
Înturna-voi toată soma
Ș-interesul de-mprumut!
Dar furnica econoamă
I-au zis: Vara ce-ai făcut?
Prin câmpii și prin grădine
Am cântat păn-au dat bruma.
Tu cântai, îmi pare bine,
Gioacă, vere, dar acuma!

Broasca și boul

Broasca mică cât un ou
Au văzut păscând un bou
Și mirându-se prea tare
De-o făptură atât de mare
Cugeta c-ar fi noroc
Ș-a familiei laudă, dacă
Ar putea să se prefacă
Din mic, mare dobitoc.
Deci d-ambiție s-aprinde,
Mereu s-umflă, se întinde
Ș-apoi zice: Sorioară,
Nu-s ca boul, buneoară?
Dar aceasta i-au zis: Ba!
Broasca urmând a se umfla,
Zis-au iar: En vezi, lelică!
Soro,-ți spun că ești tot mică!
Oare acuma l-am agiuns?
Încă nu, i s-au răspuns.
Broasc-atunci s-au mai umflat
Foarte așa... cât au crăpat.
Vra ca astă broască mică
Pe mai mari cel mic s-agiungă,
Tot se umflă, se rădică,
Fără-a-și cere sfat la pungă
Se așază la Paris,
Unde, de nu este-nchis,
Rolul gioacă de baron,
Fără bani, dar cu bun ton.
De mii planuri îngâmfat,
Casa-și schimbă în palat
Și-n prințesă pe a sa damă.
Vrând apoi a mai întinde,
Creditoriul pe-a lui samă
Toate, păn și pre el vinde.

Acii doi catâri

Doi catâri călătoreau
Și-n desagii lor duceau
Unul ceapă de câmpie,
Altul bani de visterie
Cest din urmă, îngâmfat
Că-i de aur încărcat,
Chiar de șelile-i apasă,
Nu vra sarcina s-o lasă.
Mândru calcă, parcă-i leu,
Și suna un zurgălău.
Când deodată, din tufari,
Iesă o ceată de tâlhari.
Toți la cel catâr dau bustă
Ce ducea de aur soamă,
De urechi îl prind, de soamă,
Alți împung și-l bat c-o fustă.
Încât bietul, gemând foarte,
Zice: Oare asta-i soarte
Carea mi s-au giuruit
Pe ist drum când m-au pornit?
Al meu soț ce cară ceapă
Fericit de daună scapă,
Dar eu, făr de agiutori,
În bataie, aleu, mor!
Iar catârul celalalt
Zis-au: Vere, totdeauna
Pe copaciul mai înalt
Darmă repede fortuna;
De-ai fi șerb la un cepari,
Iar nu casă de dinari,
La os teafăr și la piele
N-ai păți aceste rele
Când eu în săracul trai
Voi să pasc în pace scai!

Asinul și furul

Pentru asinul furat
Se băteau doi furi odată,
Unul vrea să-l aibă argat,
Altul vra să-l vânză-ndată.
Dar când între ii se ceartă
Cum pe asin să-l împartă,
Vine-al treilea tâlhari
Și li fură pe magari.

Este asin câteodată
O moșie-n giudecată,
Pentru care doi mazili
Se sfădesc pe la movili,
Când acela ce-i împacă,
Mâncând pe-a lor cheltuială,
Ie moșia-n socoteală
Și li lasă punga sacă.

Lupul și mielul

Orice face cel mai mare,
Dreptate-n toate are,
Precum vom videa aice
Din o fabulă ce-oi zice.

Un miel foarte însetat
S-adăpa în râu curat,
Unde lupul, cătând pradă,
Începu cu mielul sfadă,
Zicându-i cu rost turbat:
Ori de ce mă înfruntezi
Și să turburi cum cutezi
Limpedea mea băutură?
I-au zis mielul: Doamne, iartă,
La mânie nu te-ntartă,
Mai ales dacă ai vra
Să-nțelegi măria-ta
C-apa din sus cură-n vale
La șerbul măriei-tale;
Și s-o turbur eu nu pot
Cu piciorul, nici cu bot!

Mi o turburi și-acum iară,
I-au zis cruda acea fiară;
Știu că-n anul cel trecut
Tu de lupi ai zis bârfele!
Cum puteam să zic acele,
Când n-am fost încă născut?
Crede, doamne, că ș-acuma
Eu sug lapte de la muma.
De n-ai fost tu, apoi, zău,

Au fost un frate al tău.
Nici un frate eu nu am.
Așadar, ț-au fost vrun neam,
Că toți câni, păstori și oi
Bat din veci resbel cu noi!
Zicând ceste, îl îmbrâncă
Și îl duce la pădure,
Unde, fără să-l înjure,
Îl despoaie și-l mănâncă.

Leul și guzganul

Cât se poate, se cuvine
Fă altuia vre un bine,
Că veni-va-ți multe ori
D-unde n-aștepți agiutori,
Precum vei vedea aice
Din o fabulă ce-oi zice.

Un guzgan, ce supt pământ
I s-urâsă a sta mereu
Zburdând iesă ca un tânt
Și-ntră-n brânca unui leu
Dar acest-au arătat
Cuget chiar de împărat,
Căci în loc ca să-l sugrume
L-au lăsat să roadă-n lume.
Însă astă bună faptă
Mulțămită-i află dreaptă.
Se par lucruri necrezute
Un guzgan pe leu s-agiute!
Din a sa pădure deasă
Umblând leul ca să iasă,
În o cursă-ntinsă-ncape
Și cercând din ea să scape
Muge, bietul, tot se urcă,
Însă-n lați mai mult se-ncurcă,
Încât acel domnitor
Nicicum poate să-și agiute
Dar întâi de vânător
Guzgănelul venind iute,
Pe rețeaua ce-l înoadă
Nevoindu-să să roadă,
Într-atâta-au distrămat
Până pe leul au scăpat.

Guzganul de cetate și cel de câmp

Dineoare un guzgan,
Politicos cetățan,
Pre guzganul de câmpie
L-au poftit la prânz să vie,
Că nu tot mereu lăcuste,
Ce mai bun ospăț să guste
Pe vărgat, frumos covor
Așternut-au masa lor;
Las să giudice oricine
Cât li-au fost atunci de bine

De confeturi și de pui
Fărmăturile adună,
Însă pănă a fi sătui
Deodată ușa sună;
Asta-i umple-atât de frică
Încât pofta li să strică
Cetățanul sprintinel
Scapă, ș-altul după el

Iată tropotu-ncetează
Și guzganii iar s-așază.
Cetățanul, mângâiet,
La țăranul spăriet
Zice: En apucă, frate,
Să mai roadem la bucate!
Dar acest-au zis: Destul
De astă masă eu-s sătul,
Vino mâne tu afară
De-i gusta ospăț de țară.

Tupilat într-un ungheri,
Nu am masă de boieri,

Nime însă ca aice
N-a veni ca să ni-o strice,
Și de fărmături sărace
Îndopa-ne-vom în pace.
Eu te las cu sănătate,
Eu voi șegi cu frica-n spate,
Nici mai delicată masă
Care-apoi pe nări să-mi iasă!

Cerbul la fântână

Într-o fântână limpide,
La codru, pe la munte,
Văzându-și cerbul coarnele
Ce-i se-nalță pe frunte,

Lăuda podoaba gemine,
Dar bănuit-au foarte
Cum și picioare-asemene
Nu-i dă nedreapta soarte,

Zicând Ramosul creștetul,
Mândria fruntei mele,
Chiar ca copacii codrului
Se nalță către stele

Aleu, cum și picioarele
N-au formă, nici tărie,
Că ele chiar ca fusele
Sunt făr-analogie

Dar când așa se critică,
Răsună-n giur tufarii,
Din care fără tropote
Ies sprintenei ogarii

Cerbul de spaimă tremură
C-un salt la fugă împunge
Și din câmpină repede
Între tufari agiunge

Urâte mădulările
L-ar fi putut s-agiute,
De nu-i era de piedică
Podoabele cornute

Cerbul în dese ramure
Intrând, abia s-aburcă,
Căci lăudate-i coarnele
La trecere-l încurcă

Dar când ogarul dintele
Încruntă-n șold, sărmanul
Cerbul odoru-și blastămă
Ce-i crește pe tot anul!

Decât folosul, multe ori
Deșărtăciunea place,
Care apoi de-a pururea
În daune se preface.

Cocostârcul și vulpea

Cocostârcul călători
La prânz de vulpe să cheamă,
Dar în loc d-ospăț cu spori,
Pe disc lat găsește o zamă
Limpede și chiar lătură,
Fără vo dumicătură.
Pasărea cu lungul plisc,
Vrând să mânce, toată-n disc,
Ostenește sărmănica
Și nu-nghite mai nemica;
Vulpea însă unde-atinge
Soarbe tot și-n urmă linge.
Cocostârcul supărat
Astă festă n-au uitat
Ș-a-nturna vrând neplăcută
Daună care au pățit,
Pe cea vulpe prefăcută
La o masă au poftit.
Vulpea vine chiar l-amiază
Și la vatr-amu s-așază,
Unde un miros priincios
Minea vulpei prânz gustos.
Dar bucate
Delicate
Vede-nchise întru un vaz
Ce-i cu lung și-ngust grumaz.
În el pliscul bine-ncape
Ca bucatele să pape,
Dar căscatul vulpei bot
Stă de prânz departe-un cot;
Deci cu foame și rușine
Leghioaia ni rămâne.

Cel ce vre pe-un alt s-înșele
Dese sufere mai rele.

Lupul și cucoara

Mâncând lupul chiar ca zece,
Era-aproape să se-nece,
Cu un os ce-n gât stătusă;
În zadar sărmanul tusă,
Căci d-al scoate
Nu mai poate
Și-i să pare c-a să moară.
Când, văzând pe o cucoară,
Semn i face cu picior
Ca să-i deie agiutor.
Iată paserea ghibace
Operația i face
Ș-acel os
Din gât i-au scos,
Apoi cere legiuită
Pentru lucru mulțămită.
Mulțămită!lupu-i zice
Oare nu ești tu ferice
Că din gât nesățios
Capul teafăr ți l-ai scos?
Sărmănico, fugi din drum,
De mă superi, te zugrum!

Țăranul și fiii lui

Sârguința ș-osteneală
Pre om nu dau de sminteală.
Un sătean înavuțit,
Având zile-amu puține,
Au chemat pre fii la sine
Și așa li au vorbit:
Vă păziți vodinioare
A nu vinde-acele ogoare
Ce părinții ni-au lăsat,
C-un odor e îngropat.
Nu cunosc locul chiar unde
Acel aur se ascunde,
Dar să știți că prin răbdare
N-a fi în zadar lucrare.
Săpați câmpul de cu vară,
De la zori și până-n sară,
Ogorul de-o palmă lat
Nu rămâie nescurmat!
Moare-apoi a lor părinte,
Fiii zisa având în minte,
Pre odorul să nu scape
Câmpul tot încep să-l sape,
Încât lucrul timpurie
Le aduce secerie.
N-află auru nicăire,
Dar în loc de moștenire
Sfatul fu mântuitor:
Că ostineala-i chiar odor!

Oala de aramă și oala de lut

O zi oala de aramă
Pe-o vecină de lut cheamă,
Ca să facă ambe-un drum.
Însă aceasta au zis: Nu pot;
Las mai bine să m-afum,
Decât să mă stric de tot.

Dar tu în coaste chiar țistoasă,
Nu ca mine ticăloasă,
Pas ferice-oriunde-i vre.
La tot feliul de-ntâmplare,
Zis-au oala cea mai tare,
Protectoară mi-i ave.

Dac-un lucru colțuros,
Repede sau pre vârtos
Ar umbla ca să te sfarme,
Ver macar ca să te darme,
Eu la mijloc voi intra
Și de daună te-oi scăpa.

În asemene parolă,
Dată de-o lucită oală,
Biata oală se încrede,
Lasă vatra și purcede.
Merg ai noștri călători,
Târâindu-se cu spori,
Dar compania merge slut,
Alt-arama-i și alta-i lut.

Vrând ii pest-un hop să treacă,
Între sine se tot freacă

Ș-înc-o mie urme nu-s
Ce-n a lor voiaj s-au dus,
Când arama în moale pele
Așa foarte-un ghiont au dat,
Că-n mănunte hârburele,
Gemând, oala s-au stricat.

Cu acel mai tare foarte
Nu umbla, ci cu mai moale,
De nu vrei acestei oale
S-aibi în urmă trista soarte!

Vulpea și țapul

Un bărbos țap cornuratic,
Cu o vulpe, dineoare
Se dusesă la varatic
Ca să facă-o vânătoare.
Țapu-i tont, dar fumuratic,
Soțul său e viclean practic.

Însetați ambi de căldură,
Într-un puț s-au coborât;
După ce prin beutură
Pofta lor au răcorit,
Zis-au vulpea: En, cumătre,
Nu-i destul a s-adăpa;
Dintr-aceste oable petre
Oare, zi-m, cum vom scăpa?

Deci eu cred ca să te faci
Țap cu minte și ghibaci
Și-n a puțului părete
Brâncele-ți întinde drept,
Apoi eu pe a tale spete
Și pe cornul înțălept
Voi sui și până-n sară
Teafăr te voi scoate-afară.
Atunci țapul au strigat:
Bravo, ce plan minunat!
La aceste câtu-i Prutul
Nu m-agiungea priceputul!

Însă vulpea nu se-ncurcă,
Ce din puț pre țap se urcă
Și agiungând sus pre pământ
Face țapului cuvânt

Prin îndemn către răbdare,
Ce-i virtute foarte mare,
Zicând: Dacă maica fire
Dramuri ț-ar fi dat de minte
Măcar cât în barbă-ai fire,
Apoi în puț mai nainte
De-a intra tu ai gândi
De-acolo cum ai ieși.
Deci en vezi acuma, țape,
Din puț cine să te scape,
Ș-apoi ie mai bine samă!
Iartă dacă eu m-am tras,
Dar un interes mă cheamă,
Care nu pot ca să-l las

Orice lucru-nființezi
Rezultatul să-i prevezi.

Capra, giunca și oaia, în companie cu leul

Capra, oaia și o giuncă
Cu un leu foarte cumplit,
Care domnea în o luncă,
Între ii s-au învoit
În companie dineoare
De a face-o vânătoare,
Și precum li se cuvine
Să se-mpartă între sine.

Capra-n cursă ce-au întins
Pe un cerb întăi au prins,
Și a ei vânat îndată
Cătră soții săi arată.

Atunci leul, împărat,
Pe brâncă au numărat,
Zicând: De știu socoteală,
Suntem patru la-mpărțală.
Pre vânat apoi-mparte,
Făcându-și dintăi o parte.
Zis-au: Asta mie-o ieu,
Pentru că mă cheamă leu,
Partea a doua se cuvine,
După drept, celui mai tare,
Ș-asta cred c-o știți pre bine!
Partea a tria o rădic
Pentru că sunt mai voinic,
Iar cu partea de pe urmă
Socoteala ni să curmă:
Pre cel ce brânc-a să-ntindă
Îl zugrum și-l fac merindă!

Oaia și mielul

Spunea mielului odată
Maica oaia: Fătul meu,
Eu sunt foarte întristată
Cugetând la traiul tău.

Ah, păstorul te va prinde,
Abia gras te-i face un pic,
Și la măcelar te-a vinde,
Ce călău altfeli i zic.
Depărtat de l-a ta mumă,
Acii cruzi și răi tirani
Te despoaie, te zugrumă
Și te vând apoi pe bani.
De-altă parte se învită
Lupul, ce-i cu dânșii văr,
Ca și el să te înghită
Cu ciolane și cu păr.
C-un cuvânt, fără-ndurare
Toți pre tine te urăsc,
Ș-abia traiul îți răsare,
Iacă-ndată îl răpesc!
Chiar în contra însuși firei,
Mai bătrână eu fiind,
Tocma-n mezul ominirei,
Tinerel te văd pierind.
Însă mielul, c-umelință,
Zis-au: Maică, al mieu odor,
Cea mai mare a mea dorință
Este tânăr ca să mor!
Decât asta, a mea soartă
Fi-v-atunce mult mai grea,
Dacă-ntâi aș vede moartă
Pe duioasa maica mea.

Stomahul și mădulările

Chiar ca astăzi, în vechime
Mulțămit n-au fost mai nime.
O zi-n Roma de Senat
Tot poporul dezbinat
Zis-au: Lauda ș-orice bine
La boierii țărei vine,
Când în pace și-n război
Purtăm sarcina tot noi!
Împutând deci în mânie
Pe Senat de tiranie,
Iute iesă din cetate
Tot poporul ca să-și cate
Nouă patrie, alt pământ,
Și dodată se așază
Pe un munte ci-i zic Sfânt.
Dar Senatu-i deputează
Pre Menenius înțălept,
Ce-mblânzind nedreaptă ură
Prin a sa cimilitură
Îl aduse îndărăpt.
Romanului deci popor
Zise cesta senator:
Mădulările rebele
Împutau o mii de rele
Rânzei lor și mai ales
Că un trai ș-ar fi ales
Spre mâncare și spre somn;
Deci și ele-au vrut să facă
Fiecare ca un domn.
Fără noi, zise-ntre sine,
Bârdăhanii nemic sânt,
Ș-ar trăi doară de vânt?
Când șărbindu-i foarte bine
Asudam ca niște vite,
Iar stomahu-n loc s-agiute

Osteneala ni înghite,
Ca să prindă la vârtute!
Decât șerb să fii tu trist,
Mult mai bine-i egoist!
Cele zise-au și făcut,
Talpa-n loc au și stătut.
Nici pic brațul se întinde,
Mâna la nemic nu prinde,
Și stomahului zic toate:
Lucre sângur, dacă poate!
Îns-aceast-a lor mânie
Au fost mare nebunie;
Fiecare mădulare
Pe stomahul tot întartă,
Dar pe sine însaș ceartă,
Că-n curând au obosit,
Și când toate au amorțit
Mădulările rebele
Cam târziu au înțăles
Că spre comun interes
Mai mult lucră decât ele
Cela cărui zic bârdan,
Leneș, trândav și tiran!

În unire stă tăria

Nu-n zădar e scris pe aur
În latinelor rostire:
Crescunt parvae res concordia
(Lucruri mici cresc prin unire);
Făr-unire nu-i vârtute
În familii, nici în stat,
Cum esemple mii trecute
De agiuns au arătat.
Un părinte bătrân foarte,
Propiet acum de moarte,
Vrând uni pe fiii săi,
Zis-au lor: Blem, feții mei,
Cercați dac-a frânge poate
Cel mai tânăr dintre voi
Ceste dărzi unite toate,
Iar în urmă spune-voi
Ceea care tari le face.
Din fii unul le-au luat,
Dar zădarnic au cercat,
Și dând altui mai ghibace
Întrunit acel baston,
Zis-au: Eh, de ești Samson!
Și acestui opinteală
Au dat numelui sminteală.
Mai cercat-au fiul mic,
Ce și el n-au frânt nemic.
Cu toți timpul lor pierdură,
Că unite-n legătură
Nici o dardă nu s-au frânt.
Atunci tatăl lor li zice:
Moale brațe văd aice;
Să v-arăt ce încă sânt
În asemene-ntâmplare!
Dar când astă lăudare
O ieu fiii lui drept șagă,

Bătrânelul tremurând
Întăi dărzile dezleagă
Și le frânge-apoi pe rând,
Zicând: Fie-vă de știre
Că puterea stă-n unire.
Deci și voi, o, fiii mei,
Într-un cuget fiți tustrei,
Unul altui de-agiutori!
Cât trăia bătrânul lor
Li-nnoia adeseori
Acest sfat mântuitori,
Și-n minutul de pe urmă,
Care firul vieței curmă
Cu o inimă ș-o gură
Fiii lui unirea-i giură.
După aceasta au găsit
Multe-averi de moștenit,
Dar plântate-n socotele
Și-interesuri având grele.
Flămândă se-ndeasă-ndată
De vecini și veri o ceată.
Unii fac pretenții-n bani,
Alți în sate și-n țigani,
Însă-a fraților unire
Este scut de mântuire
Ș-apărându-se-mpreună
Teferi stau în grea furtună.
Dar duioas-armonia lor
N-au avut un trainic spori;
Deși sângele-i îmbină,
Egoismul îi dezbină.

La-mpărțelele averii
Unul darmă pe celalalt,
Cu vecinii atunci verii
Înnoiesc a lor asalt
Și aflând pe tustrei frați
Între sine dezbinați,
Strămoșasc-a lor avere

Se împrăștie și piere.
Venindu-li-n urm-aminte
Pilda bunului părinte,
Despre cele dărzi legate,
Dezunite-apoi sfărmate,
Dorea fieșcare fiu
A-i urma, dar pre târziu!

Cânele carele scapă lucrul, vânându-i umbra în apă

Omul cu năluci viază,
Lăsând lucrul cel vădit,
Numai umbra sa vânează,
Precum cânele au pățit.
Acel câne dineoare
Pist-o apă curgătoare
Trecea cu pripire-n not,
Țiind o friptură-n bot.
Când în apă deodată
Alt-asemene-i s-arată.
Cânelul atunci să pare
C-acea porție-i mai mare;
Deci vânându-i umbra-n apă
Nu numai că lucrul scapă,
Ci când botul au căscat
Puțin di nu s-au-necat,
Încât cu nimic din val
Teafăr abia scapă-n mal!

Musca și carul

La ocazia compunerei Regulamentului organic
București, 1830

La amiază, pe căldură,
Se urcau pe drum la munte
Șase harnici cai de frunte
Înhămați la o trăsură.
Spre-a o face mai ușoară,
Toți drumeții se coboară;
Caii însă asudau,
Opinteau și iar mai stau,
Când o muscă foarte iute
Au venit să le agiute.
Bâzâind pe ii îndeamnă
Și prin aer drum l însamnă;
Unde coama nu agiunge
Pe rând caii tot împunge.
Carul dacă naintează,
Crede că-nsași ea l-au tras,
Și-nmândrită-apoi s-așază
Cărăușului pe nas.
Iar de stă la vre o râpă,
Musca-atunci se face foc:
Zboară,-mpunge,-njură, țipă
Că stau roatele pe loc,
Ca bătrânul capitan,
Ce în cruntă bătălie
Către un asalt îmbie
Pe aprodu al său oștean.
Mai oftează musca mică
Că povara nu-i rădică
Și că dintre călători
Nu-i dă nime agiutori,
Dar l-a sa bâzâitură

Nici pic caii iau aminte,
Ci pășind tot înainte
Suie-n deal cea grea trăsură.
Atunci musca, stând, li zice:
Să ne răsuflăm aice
Dup-atâta osteneală!
Ș-apoi fără de sfială
Li mai cere legiuită
Pentru lucru mulțămită.

Așa unii multe ori
Se îndeasă la o treabă,
Unde-s pre sârguitori
Și la vorbă și la grabă,
Dar în faptă-s chiar bufoni,
Minciunoși și fanfaroni.

Moartea și nenorocitul

Un lemnar din cii sărmani,
Plin de grijă și de ani,
Cărând vreascuri grele-n spate
Din pădure pe la sate,
Se-nturna încetișor
La săracul foișor.
Obosit, neputincios,
Pune sarcina sa gios
Și-și aduce aminte-anume
Câte sufere pe lume.
Că de când el s-au născut
Rele numai au văzut.
Fără vipt de multe ori,
Fără somn adeseori,
Toată noaptea-n gânduri zace,
Ziua nicicum are pace,
Căci vatavul rău și tont,
Boierescul peste pont,
Birul greu și mii beilice,
Doi ficiori și patru fiice,
O soție sfăditoare
Viața-i umple cu lungoare,
Încât vrând a-și face seamă
Ca să vie moartea cheamă.
Nesățoasa deci bătrână,
Țiind săcerea în mână,
Repede s-au arătat
Și ce vra l-au întrebat.
Văzând fioroasa moarte,
Spământat lemnariul foarte
Zice: Rog agiută un pic
Ceste lemne să rădic!
Moartea curmă toate cele,
Omul însă-i mai dorit

A suferi mii de rele,
Decât a fi mântuit!

Broaștele care cer un împărat

Nevrând broaștele s-asculte
De guvernul democrat,
De la Zevs, cu strigări multe,
Au cerut un împărat.
Zevs, ce-i zân îndurător,
Le-au trimes un domnitori
Pacinic, drept, cu blândă fire,
Încât altul nicăire
Niciodată s-au văzut.
Dar din ceri când au căzut,
Au sunat așa de foarte,
Încât neamul cel broscos,
Bolând mult și mai fricos,
Pin coșor, glodoase boarte
Tupil s-au acufundat
Și timp mult n-au cutezat
De-a scoate un cap afară,
Să facă conțert de sară.
Suveranul îns-acel
Pe care l-au socotit
Că-i vun urieș cumplit
Ram au fost d-un copăcel.
Despre acesta mare teamă
Avea broasca care-ntăi
Au ieșit să iaie samă
Și să deie semn l-ai săi.
Dar abia de ramu-ncet
Tremurând s-au propiet,
Iacă ș-alta vine-n urmă,
După ea întreaga turmă.
Apoi nu pre târzior
Tot acel broscos popor
Așa bine s-au deprins
La fireasca bunătate,
Încât sărea, înadins

Împăratului pe spate.
Păzind al său caractir,
Toate sufere-acel Sir.
Însă broaștele rebele,
Neastâmpărate, rele,
Către Zevs iar au strigat:
Să ni dai alt împărat,
Care mai vioi să fie!
Zevs atunce în mânie
Li trimete o cucoară,
Care-mpunge, le omoară,
Să arete a ei putere
Le înghite și-n plăcere
Căpățînile le sfarmă.
Iacă țipet nou și larmă
Broaștile au înălțat.
Atunci Zevs au detunat
Cu aceste aspre zise:
Broaște hâde, pare-vi-se
Că eu voi să mă supun
Către țipetul nebun?
Dac-ați fi avut voi minte,
Trebuia să fi ținut
Pe guvernul de-nainte;
Dar după ce l-ați pierdut,
Vă era destul odor
Acel pacinic domnitor.
Acuma vă dau un sfat:
Păstrați p-acest împărat,
Nu cumva iar prin schimbare
Să dați pest-un rău mai mare.

Castorii

Lângă-o curte boierească, în grădină minunată,
Un castor ș-a sa familie trăia-n apa cea curată,
De mănunți fii și fiice avea câte o păreche,
Casa lui era de bârne, dup-a țărei modă veche.

Ostenind cu ghibacie
Și păzind iconomie,
Spre nutreț ave-n camară
Tot producturi de la țară:
Frunză, scoarță, nuci și ghindă,
La prânz, cină și merindă.
Cu această rânduială
Trăiau fără de sminteală
În duratul foișor
Acii soți cu fiii lor
Fericiți, d-ar fi urmat
Cu cest metod măsurat,
Ce din neam în neam de fire
Li s-au dat spre moștenire,
Și-n repaos gios trăind,
Mai presus n-ar fi dorind.
Dar o pildă prea străină
De-a lor sistemă-i dizbină;
Din apoasa lor camară
Ieșia adeseori,
Pe răcoare, cătră sară,
Cu soția-cel castor,
Și primblându-se prin lac
Scotea-n aer a lor cap.
Lua aminte și vedea
Ce la curte se dregea,
Cât-armonie, lumină,
Se lățea prin cea grădină,
Cum prin înflorit parter,

Cu-nvățatul guverner,
Tineretul boierin
Dialect vorbea străin.
La aceste luând sama,
A castorului madama
Începu la soț să zică:
Oare știi de ce, frățică,
Firea e deosăbită
Într-un om și într-o vită?
Educația totdeauna
O preface în mai bună.
Pentru ce din castorași
Să nu facem cuconași?
Frate, să luăm, te rog,
Dupr-a modei reglement,
La copii de pedagog
Pe o vită cu talent!
Când în astă sfătuire
Stă să deie-o hotărâre,
Li s-arată lângă mal
Veneticul papagal,
Având pene verzi și mure,
Ce din gros scăpând afară
Și zburând din țară-n țară,
După multe avanture,
Parcă înadins chemat,
Prest-un ram s-au așezat.
Și s-arete că nu-i mult,
Vorovind aice cu sine
Cuvințele tot streine,
La castori mult au plăcut,
Că avea și o figură
Plină de învățătură.
Castoreasă, cu mirare,
Către ei bărbat au zis:
Papagalul mi se pare
Al său plisc când au deschis
Că așa au răsunat
Ca mentorul din palat.
Buna soarte mi-l trimete

Pentru fiii mei și fete;
Să luăm în casă-ndată
Astă pasăre-nvățată!

Ca bun foarte-au fost castorul, a ști încă să cuvine,
Câte-i propunea femeia, el la toate zicea: bine!
Încât, fără advocat,
Învoiala au urmat
Ș-un contract s-au iscălit,
Unde chiar s-au lămurit:
Datoria
Și simbria
Celui ce pre fii învață,
Hotărându-i pe viață
Și o pensie prea bună
De castană și d-alună.
Iată curs-acum începe
În principii să-l adăpe
Guvernorul papagal,
Dizvălind a lui moral.
În timp nu îndelungat
Pre castori au învățat,
Cu deplină sârguință,
Papagalilor știință:

Cum să salte, să se strâmbe,
Fără noime-a vorbi limbe,
Capu-ascunde sub aripe,
Cum să șuiere, să țipe,
Cum să de din cap, din coadă,
Și mii lucruri de plăcere
De bun ton și tot de modă.
Dar nu lungă mângâiere
Din metodul învățat
Cii părinți au fost gustat,
Căci îndată ce din mici
Au crescut castori voinici,

S-au văzut că ii o mie
Știau lucruri frumușele,
Numai nu știau acele
Ce castorii au să știe.
Căci de casnic interes
N-avea gust, nici înțăles.
Când părinții s-au trezit,
Au scăzut ș-au bătrânit,
N-avea cine să li deie
Bârne pentru-a lor bordeie;
La hambare nime cară
Provizioane de la țară.
Și părinții cii ușori
Pentru-aceea-au scăpătat,
Că pre fiii din castori
Papagali au înformat.

Ochii și nasul

Urma ceartă dineoare între ochi ș-un nas vecin,
Cui din doi, după dreptate, ochelarii se cuvin?
Advocat se făcu limba și pe nas îl apăra,
Iar urechea, prezindentul, a ei ziceri asculta.
Atunci limba, cu talent,
Au zis către prezident:
Dreaptă pleacă-ni, ureche,
Să auzi dovezi o mie,
Prin înscris și mărturie,
Cum de epoca cea veche
Neam de nas, tot necurmat,
Ochelarii au purtat
Și-i să cade ca moșie
Trecută-n paragrafie.
O comisie de mazâli,
Rânduită chiar pe nas,
Au găsit între movili
Brazda ce-ochelarii au tras.
Tribunalul va ierta,
Se pot pilde arăta:
Fața dacă ar fi rămas
De-ntâmplări să n-aibă nas,
Cine ar fi acel magar
Ca să poarte ochelari?
Din aceste, lămurit,
După legi am dovedit
Cum că pentru nas anume
Ochelarii s-au urzit,
Ș-ochelarilor în lume
Post pe nas s-au rânduit!

La această limbuție
Bravo-n sală au răsunat,
Iar nasul de bucurie

De trei ori au strănutat.
Dar ghibace a noastră limbă
A ei sistimă o schimbă
Și chiar pentru altă parte
Paragrafuri tot din carte
Așa vederate au scos
Că au dovedit pe dos,
Fără nici un pic favor,
Nici prepus de strâmbătate,
Cum că ochii au dreptate
Preste ochelarii lor.
Dar urechea, care-n faptă
A limbei au înțăles
Mituirea în proces,
Hotărârea-ncheie dreaptă:
Nasul drit de proprietar
Aibe preste ochelari,
Ochii se vor mărgini
Prin ii numai a privi.

Vulpea, momița și fiarele

Murind Leul împărat,
Fiarele s-au adunat
Pe temeiul legei lor
Să-și aleagă-un domnitor.

Deci corona din cutie,
Ce-avu șerpele-n păstrare,
S-au fost scos în adunare
Să o cerce cui să vie.
Îns-oricâți o probuia,
Nici unuia nu-i venea.
Că deși toți aveau gust,
Având unii cap îngust,
Corona pe nas cădea,
Alții gros și cap cornut,
Încât ea n-au încăput.

Deci momița cea bufonă
Vru să cerce-acea coronă,
Face șegi și mii grimase,
Coțcării cu toate clase,
Încât cap-au lunecat
Și corona i-au întrat.

Asta aleasă ghibăcie
Minței sale dând protie,
Toate fiarele o urează,
Domnitoare o proclamează
Numai vulpei n-au plăcut
Lucrul care s-au făcut.

Tăcând a ei sentiment,
Ea-i face un compliment
Ș-au zis: Doamnă, o comoară
Zace-ascunsă lângă o moară.
Cred că altul nu o știe;
Deci aceasta după legi
Se cuvine, doamnă, ție!

Deși doamna iubea șegi,
Cu argint nu șuguia,
Ce supt stâncă-l încuia.
Spre-a nu fi deci înșălată,
Cu vulpea aleargă-ndată
Să apuce-acel odor.
Dar, aleu, a ei picior
Începu în o capcană
Ce au prins pe suverană.
Atunci vulpea au urlat
Și pe fiare-au adunat,
Iar momiței au zis: Vezi,
Vrei pe noi să guvernezi
Și nu știi a te purta
Pentru chiar persoana ta!
Așadar toți o distronă,
Declărând în deplin vot
Că puțini în lume pot
Vrednici fi de o coronă.

Minciunile

Într-o sară foarte lină
În primblare am ieșit,
La Copou, lângă grădină,
Să răsuflu-aer dorit.
Când, văzut-am deodată
La stat mare o figură,
După modă îmbrăcată.
Dar, precum fac cii săraci,
Purta-n umere desaci.
Dar nu am însemnat
Di-i femeie au bărbat!
Mă mir d-acel venetic
Și întreb atunci de nume.
Stahia-mi răspunde: N lume
Intrigă oameni-mi zic.

În această țărnă bună
Straturi samăn de minciună;
De calumnie, de crezare,
Grânul meu amestec are;
Nâobosită-n lucru sânt,
Dintr-un trec la alt pământ,
Însă nicăire nu-i
Ca pe malul de Bahlui,
Pământ gras pentru minciune,
De se face de-a minune.
Ș-apoi tot aici, c-un preț
Foarte bun, astfeli nutreț
Să întreabă și să cată
Ca o poamă delicată.
Pentr-acest product mănos
Orice timp e priincios;
Săcetă au umezală
Niciodată-i dau sminteală.

După-această, a sa mână
Iute samănă-n țărână;
Un grăunte nu se pierde,
Iată tot ogoru-i verde.
O minune! Ntr-un minut
Ierburile au crescut;
Înfloresc, ș-apoi pe loc
Amu spicele se coc,
Încât toat-acea câmpie
Au produs minciuni o mie.
Cele ce cu ochii văd,
Pipăind abie le cred.
D-oameni îns-atunci o ceată,
De minciuni nouă-nsătată,
Case și copii lăsa,
La cules se îndesa.

Mândru-i fiecare spic,
Dar denuntru nu-i nemic.
De-a gusta toți să îmbie;
Altul pune în cutie
Trufandale înfoiete,
La ținuturi le trimete,
Văd colo femei frumoase,
Deși ceva minciunoase,
A culege au mare dor
Minciunele de amor.
Îngiositul în trufie,
Neavând altă meserie,
De novele, care-i plac,
Își culege un plin sac.
Speculanții de pe loc
Pe la bolte marfa cară,
Ca s-o vând-în iarmaroc
Și pin târguri de pin țară.
Cii ce-ascultă pe la ușă
Și veninul poartă-n gușă,
De bun nume răpitori,
Culeg intrigi dintre flori.

Când prin chipuri feliurite
Unu-ncarcă, altu-nghite,
Deodată
Se arată,
Coborându-să din ceri,
Luminosul adevăr.
Nici un văl pre el umbrea,
Fachie-n brațul său ținea.
Abie sânta cea figură
Aruncă o căutătură,
Iute, cum au răsărit,
Farmăcul au și pierit,
Ș-oamenii s-au minunat
Cum așa s-au îngânat!...

Adevărule presfinte,
Auzi calda rugăminte:
Între noi etern te-așază,
Mintea noastră luminează;
D-aici intriga să piară,
Ce pre noi vra să dezbine,
Și poporul de prin țară
Să se-ncreadă numa-n tine!

Momița la bal masche

Un filozof, ce aflasă
A științelor secret,
De pe lume adunasă,
Pentru public cabinet,
Dupre sistematic plan:
Scoice, pești din ocean,
Fiare, paseri cu verzi pene,
Bolovani și buruiene,
Crocodili de pe la Nil
Și tablo de Rafail.
Iar apoi cel învățat,
De un gust, de o capriță,
Pentru sine-au cumpărat
Mare, tânără momiță.
Care-i zic orangutan
Și-i de țărmul african.
În cărți ziua îngropat
Și-n negrală împlântat,
După lucru-ostenitor
Iubea șaga uneori,
Și, lăsând doparte tomul,
Învățatul meu, ca omul,
Să se poată răsufla,
Cu momița se giuca.
Deci, voios vrând să petreacă
Sara unui carnaval,
Pus-au straie ca să facă
Cei momițe pentru bal,
Ca s-o ducă acolo
Mascuită-n domino.
În costium înaurit
Contrabandu-au mistuit;
A ei ceafă-i învălită
Cu o freză încrețită,
Pune-n capul cel flocos

Un beret cu fiong tufos,
Mijlocul cu brâu încinge,
Și în scarpe talpa-i strânge,
Brânca-ascunde în mănuși;
Nasul, roș ca pipăruș,
Ș-a ei bot, să nu-l cunoască,
Le acopere cu mască.
Așa merg, fără ciocoi,
La teatru amândoi.
Filozoful intră-n sală
Și momița cu-ndrăzneală,
Ce cu grație cochetă
Ține-n brâncă o lornetă.
Aici află adunare,
Mii lumini și vuiet mare,
Sărituri, cacofonie,
Grații date cu chirie.
Fiecare, ca turbat,
Intră unde-i îndesat;
Unul altuia în pripă
Sub nas, la ureche țipă;
Multe masce sunt frumoase,
Dar ca lumea-s minciunoase;
Aici vezi pe un nălban,
Având portul și organ
Unui doftor la consult,
Latinește vorbind mult.
Vezi din școală un băiet
Cu cunună de poet;
Dama care-o lume-nșală
Vezi cu hohot de vestală;
Jidovul din Podul-Vechi,
Îmbrăcat ca erou grec;
Ș-advocatul cel limbut
Gioac-aice rol de mut.
Prin astfeli de iarmaroc
A mei oaspeți își fac loc.
Filozoful prin desime
Trece, dar nu-l caută nime;
A momiței pas mărit

Și străina ei figură
Asupra-i tot au țintit
Adunărei căutatură.
Cu zâmbire fiecare
I șoptea niscai cuvinte,
Dar momița cu-ngâmfare,
Tăcând, trece înainte.
O asemene tăcere
Și măreața ei vedere
Pe toți umple de mirare,
Încât sună întrebare
Cine masca cea să fie?
Și idei s-aud o mie.
Cu respect unii se-nchin,
Crezând că-i un prinț străin.
Unul zice: L-am aflat,
Il arăt a sale-odoare
Al Ungariei magnat.
Altu-apoi: O, frățioare,
Din tăcerea sa nu vezi
Că-i un milord irlandez?
Giură însă-a lui vecin
Că-i de Hina mandarin.

Fiecare-au socotit
Că pe mască au gâcit;
Pre ea toți în giur urmează
Și i se recomendează.
Iată, pentru rande-vu
I dă-actrița-un bile-du;
Poliță i dă bancheriul
Minunatul hap spițerul,
C-un cuvânt, pe cea momiță
Toți o cred d-aleasă viță.
I fac curte și-i să pleacă,
Ca protectoră s-o facă,
Iar pe omul învățat
Nici în samă l-au băgat.
El atunci, plin de mânie,

Ast-a lumei nebunie
Ca să rebde nu mai poate,
A momiței mască scoate
Și-apoi zice asta vorbă:
Fără crier, turmă oarbă,
Tot e bun ce e strein,
Vezi la cine te închini!
Sistema ți-i părtinire,
Interesul și-ngiosire;
Meritul cel învățat,
Cugetul cel mai curat,
Sentiment de omenire
N-au la tine prețuire,
Și mai bine-ți place-o vită,
Ce-n minciuni îmbrobodită,
Neștiința și-nfoiere
Le ascunde prin tăcere!

Iepurile și amicii săi cei mulți

Nu-i în lume fericire, nici plăcere mai dorită,
Decât s-aibi amic de suflet ș-o femeie-nduioșită.
De iubești pe mulți deodată, la mulți dacă te închini,
Agiutori nu afli în nime când nevoile îți vin.

Un sur iepure odată,
De o fire minunată,
Între iepuri filantrop,
Trăind viața în galop,
Cât putea pe fiecine cu ceva îndatorea,
Și pe vita mică-au mare văr și frate o numea.

Într-o zi de dimineață,
Sorbind roua din verdeață,
Iac-aude prin strâmtori
Buciumând pe vânători,
Și haliciul din seneață,
Îi trecu pe la musteață.

Cum că-i foarte slut la Prut
Sărmănelul acum vede;
Fără-a pierde un minut,
În călcăii lui se-ncrede.
Se rădică-n două, aleargă,
Tremură chiar ca o vargă,
Stă, răsuflă-un pic, ascultă,
Mânat iar de spaimă multă
Prin râpi fuge și tufari.
A lui urme ca să-nșele,
Face multe vârtejele,
Pănă scapă de ogari,

Ș-obosit de fugă, acum
Se lungește chiar în drum.
Ah, ce dulce bucurie
În cumplit-acela val
Au simțit, când pe câmpie
Alergând văzu un cal.
Zisu-i-au deci: Frățioare,
Ca să scap de vânătoare
Să te-ncalec puținel,
Sprinten tu, eu ușurel,
Este-a cailor virtute
Pe vecinul său s-agiute!

Nechezând calul îi zice:
Vei da gios de pe cerbice!
De aceea-alege-n urmă.
Călăuz mai bun din turmă.
Vinea taurul cel gras,
Însă cu mai iute pas.
Pre el iepurile giură
Ca să-l scape de friptură.

Cornoraticul vecin
I răspunsă c-un suspin:
În secretu-ți spun că-n luncă
Mă așteaptă-o mândră giuncă;
Și tu iepure galant
Datoria știi d-amant!

După taur vine-apoi
Un bătrân bărbos căproi,
Dar nici ista vra să-l ducă,
Zicând că la mers hurducă.

Iată că-ntre cii ce trec
Vinea ș-un lânos berbec;
Ce și el ceru iertare

Că de-agiuns povoară are,
Ș-apoi giocuri de noroc
Nu vra peste-al său cojoc.

Spre vițelul care rage
Bietul iepure se trage
Ș-agiutori ceru duios
De la vărul credincios.
Să mă-ncaier, zisă,-acum
L-așe certe de pe drum?
Sinior iepure, ț-oi spune
Razim în mine nu pune,
Când bătrânii din cireadă
Nu s-amestecă la sfadă.
Că sunt fraged, tu știi bine;
Plânge-voi deci după tine,
Și-n pieire timpurie
Mângâierea asta-ți fie!
Mă despart de tine greu,
Că ogarii vin, aleu!

Soarele și negura

Prin tăria cea azură
Trecând soarele de vară,
A lui rază-așa căldură
Săgetat-au preste țară,
Că apele a unui lac
Toate-n aburi se prefac.

Deci aceste-aburele
Agiungând la-naltul lor,
Uitând chiar, ca inimi rele,
Cui datoare-s cu noroc,
S-aduna, se îndesa,
Ca-nchegându-se în nor
Doar să poată-ntuneca
Pe-a lor binefăcător.

Însă-atuncea dreptul soare
La-ngiosita cea estime
Zisu-i-au: Uitat-ai oare
Cum agiuns-ai la-nălțime?
Pentru-asemenea trufie
Vei simți a me urgie!

Deci îndată a sale rază
Cu putere scânteiază,
Norul, umbra au pierit,
Negura iar se desface,
Și de unde s-au suit
În tinos lac iarăși zace.

Lupul prefăcut în păstor

Un lup foarte ipocrit,
Având mare apetit
Pe o turmă grăsulie
Ce păștea în o câmpie,
Socotea că a lui plan
Nemerit s-ar fi făcut
Dacă-n straie de cioban
Vizetă i-ar fi făcut.
Deci pre spate-o glugă-ncinge,
Coapsele-n ițari le strânge,
Spre-a-și ascunde a sa față
Pune-n cap o pălărie;
Ca păstor curat să fie,
Din un ram își face o cață.
Și vicleana ligheoaie
Ie subsoară o cimpoaie.
Chiar ca Trifon îmbrăcat,
Pe-a sa cață rezemat,
Lupu-ncet se-naintează,
Când păstoriul repoza,
De somn cânii se-ngâna,
Dar nici turma era trează.
Ipocritul, bucuros
De prilej așa frumos,
Avu încă ș-o idee,
Ca cu portul cel mințit
Să înșele nemerit
Și un chiot să mai deie.
Dar aceasta-i strică tot;
Deschizând flămândul bot,

Așa foarte au urlat,
Că pădurea-au răsunat.
Se treziră la-acel ton

Turma, cânii și Trifon.
Bietul lup se încurca
Pe ițarii săi și-n glugă,
Încât nu putu să fugă,
Nici macar a s-apăra.

Un fățarnic cât d-ascuns
Nu rămâne nepătruns.
Sune-ursariul numa-n surle,
Cine-i lup ca lup să urle.

Stânca care fată

Stânca odată,
Îngreunată,
Gemea și se văieta,
Încât din giur s-aduna
De mami și de moașe cete,
Crezând că ea va să fete
Un târg ca Iașii măcar.
Vuiet, sunet în zădar,
Căci stânca când au născut
Un spân șoaric s-au văzut!

Astă fabulă s-apleacă
Către-acii ce vor să facă
Lucru mare pre pământ,
Ș-apoi iesă numai... vânt!

Două spice

Cu-nălțată, mândră frunte,
Un deșert spic defăima
Pe un spic plin de grăunte
Ce în gios se atârnă.
Zisă deci l-a lui vecin:
De râs lucru-i curios
Că ții capul așa gios!
Îns-atunce spicul plin
Au răspuns l-această ceartă:
Nu doresc a mă schimba;
A mea frunte-aș rădica
Când c-a ta ar fi deșartă!

Ursul, pasărea, șerpele și momița

Un sălbatic urs de munte,
Cu ochi mici și lată frunte,
Vrând să-și facă o carieră
În a curței naltă sferă,
Unde trăia vite o mie
Sub a leului domnie,
De vecini au întrebat
Cum să între la palat?
Mergi, momița au zis, sărind,
Pasărea i-au spus cântând,
Șerpele-i dă un alt plan:
Vrând a fi bun curtezan,
Mergi pe pântece, vecine,
Târâindu-te ca mine!

Albina, țânțarul și musca

Lui poeta Paraplin
Ce prin versuri strâmbo-drepte
Pe Esop vre să îndrepte
Apologul ista-nchin.

Primăvara chiar în zori,
Când sufla o boare lină,
Zburând iute o albină
Culegea miere din flori,
De la roză peste crin
S-așeza, și din pahar
Ce adânc li sta în sân
Sugea dulcele nectar.
Pe când ea se ostenea,
Făr de lucru petrecea
Musca și un mic țânțar
Ce ne supără-n zădar.
Amândoi trăiau pre bine
Ș-având ligă între sine
Pe iarbă s-au așezat
Și-n științei lor putere
Despre metodul dezbat
Cum se face bună miere.
Pare-mi-să că la gust,
Zisă musca către-albină,
Cum faci miere din cel must
Ea nu poate fi mai fină.
Dar amestecul, prepun,
Pentru nerve nu e bun.
Deci aș crede că în loc
De tei, roză, busuioc,
Să iei ceapă, măndragună,
Ce fac miere mult mai bună.
Iar țânțariul cear,- au zis,

Este aflare
Foarte mare,
Dar precum anțărț am scris
O idee minunată
Într-o foaie învățată,
Nu lua ceara din floare,
C-a fi mai luminătoare,
Mai vâscoasă și mai plină
De-i lua-o din rășină.
Când făcea congresul lor
Pentru a industriei spor,
Biat-Albină cu răbdare
Tot urma a ei lucrare.

Consultul

Dineoară-n sat la țară
Un boier pătimea mult,
Încât din giur s-adunară
Doftori doi la un consult:
Din Cotnar, domnul Mergrău,
Iar Binmerg de la Hârlău.
Cel din urmă-ncredința
Că boierul va scăpa,
Când întâiul da parolă
Că boierul cu-a lui boală
Va purcede împreună
Unde moșii se adună.
Dizuniți la-nvățătură,
Îmbii scriu două rețete,
Dar boierul cu-acea cură
Nu putu să se îndrepte.
Deci pe când îl îngropa,
Doftorii se disputa.
Zicea unul: S-au trecut
Precum am fost prevăzut.
Altul, în rostul latin,
Au vădit chiar adevărul:
De mi-ar fi urmat deplin,
Sănătos era boierul!

Lupii și oile

După ce au fost trecut
Mai mult decât ani o mie
De-ncruntată dușmănie,
Lupii pace au făcut
Cu păstorii și cu turme.
La îmbi de folos era
Ca masacrul să se curme,
DișI lupii i dizbârna,
Păstorii din a lor piele
Făceau bune cojocele,
Încât oaia-n liniștire
Nu putu mai ca să pască,
Dar nici lupul cu lesnire
N-au putut ca să răpească.
Drept aceea, întemeiet
Un tractat s-au încheiet
Ș-ambe părți dau spre tărie
Cuvenită chizășie:
Lupii dau pe lupișori,
Oile pe câinii lor.
Având pacea iscălită
După forma legiuită
Prin ghibacii comisari,
Ce era de neam măgari,
Urma liniștea în țară;
Pe cât lupii tinerei
N-aveau dinte, n-aveau ghiară,
Au fost blânzi ca niște miei.
Dar îndată ce la trup
Din lupșor ieșit-au lup,
Apetitul firesc mână
Să se-ncrunte la o stână
Ce-i lipsită de păstori.
Atunci lupii răpitori
De oi și de mei o sumă

Prind, despoaie și zugrumă;
Cânii, a turmei tărie,
Ce dupre acel tractat
Adormise-n lupărie,
Tot de lupi s-au zugrumat.

Încât iată adevărul
S-au vădit și astă dată:
Cum că lupul schimbă părul,
Dar sistemul niciodată!

Asinul și fluierul

Pe o holdă săcerată
Păscând asinul odată,
Din tâmplare au văzut
Fluierașul cel pierdut.
Vre, mirându-se, să știe
Di ce lucru a să fie
Lemnul cela găunos?
Deci l-întoarnă-n sus, în gios,
Tot cu botul său l-împinge,
Îl amirosă și-l linge,
Când, suflându-l, au sunat
Viers ce n-au fost așteptat.
Măi, măi, strigă-n bucurie,
Acest sunet d-armonie
Au vădit c-ascuns talant
M-au menit de muzicant,
Ș-astăzi nările-mi răsună
Pruba-n lume cea mai bună
Criticului pizmătar
Că viers face ș-un magar.

Erostrat

Era seară și-ntre nouri soarele s-acufunda,
Când din Efes tot poporul de la giocuri se-
nturna;
Cuprins încă de plăcerea a priveleștei frumoase,
Vorovea despre minunea luptelor mult
maiestroase;
Deodată, prin tuneric, ceriu-n giur au scăpărat;
Tot poporul stă pe loc
Și-nturnând spre Efes ochii, templul cel mai
minunat
Îl văzu cuprins de foc.
Îndărăpt aleargă iute, spăriet acel popor,
Ca să afle d-unde-i focul, ca să deie agiutor.

Pintre fum, prin caldă boare,
Prin scânteielor lucoare,
De aproape agiungând,
Iată că au însemnat
Un om repede mergând;
Era acesta Erostrat.

Ca turbat de nebunie,
Ținea-n mână o făclie,
Și prin strigătul cumplit
A sa faptă au vădit.
A poporului, deci, ceată,
De mânie înfocată,
La giudeț pre el îl cheamă
Și-osândire cere dreaptă
Pentru astă crudă faptă;
Erostrat stă fără teamă.
Îl întreabă ce păcat
L-astfel faptă l-au mânat?
Cercetează dacă n-are

Vun cuvânt de apărare.
Ori din groapa-ntunecată
Furia înveninată
Fărmăcat-au a sa minte,
Încât barbar s-au atins
De atâte lucruri sfinte,
Pe Diana au aprins.
Au dărmat a ei icoane,
Prețuite-n milioane,
Templul ei au nimicit,
Ce-i lăcaș de zei dorit
Și-i misteriul de lege,
Faima Greciei întrege!
Dar Erostrat, nepătruns:
Dede atunci acest răspuns:
Am dorit ca al meu nume
Cunoscut să fie-n lume;
Iată-mi fapta și prihana,
De-asta ars-am pe Diana!
Inima-mi de venin plină,
Mintea fără de lumină,
De ambiție orbit,
Neputând să fac nimic,
Lucrul ce-i de alții urzit
Hotărât-am ca să-l stric.
Vreo mustrare nu îmi vine;
Trist Efesul ca să fie,
Nu cer alt decât de mine
Să vorbească și să scrie!

Dar giudețul declărează: O, de răle făcător,
Prin virtute să câștigă numele nemuritor!
Cel ce criminale face, de ambiție îndemnat,
Bună faimă nu câștigă, ce în veci e blestemat;
Vei muri la întuneric, defăimat de-ntreaga lume,
Și epoca viitoare n-a cunoaște al tău nume!

Cărările și calea dreaptă

Spre o cale grea și lungă
Călători doi s-au unit,
Deși ii aveau s-agiungă
Scop cu totul diferit.

Numa avere să adune
Unuia foarte-i plăcea,
Pentru-aceasta el de bune
Orice mijloace credea.

Celalalt, în curăție,
Câștig strâmb nu căuta,
Fără de fățărnicie
Dreptului se închina.

Ista, deci, cu sigur pas
Tot pe drumul drept au tras,
Dar șiretul călător,
Pintre nobili și popor

Trecând, în gândul său zice:
Nătărăul las să ție
Drumul lung; eu prin potice
Voi cârni cu ghibăcie,

Că pre astă scurtă cale
Deseori am fost găsit
Titluri, laude și parale;
Uneori le-am și răpit!

Fața, vorba, tot le schimbă;
Pe cărarea cea mai strâmbă
Tupil se înainta
Tot în stânga,-n dreapta ba!

Ori pe unde el se duce
Ceva trebuie s-apuce;
Fiind toate de al său plac,
Nu ferește nici un lac,

Ce înainte ca să poată
Păn la brâu în tină-noată,
Ș-încărcat cu grea povoară,
Deși plin e de ocară,

Împroșcat de tot și uns,
Așa la scop au agiuns.
Însă toți îl defăimau,
Cu degetu-l arătau.

Omul bun, cu mică parte,
Ce pe drum drept au călcat,
Au sosit pe altă parte
Sărac, însă tot curat!

Sălbaticul și călătoriul

În adâncul unei stânce,
În deșertele pustii,
Un sălbatic ș-ai săi fii
Au pus mursa lor să mânce;
Cu femeia-n giur șădeau
Peste-o piatră,
Lângă vatră,
Și copiii lor sorbeau.
N-avea șervet, nici cuțit,
Dar bun foarte apetit.

De fortună ca să scape,
Un nemernic călători,
Răzbătut de a ploaiei ape,
Au intrat în groapa lor.
Sălbaticu-n sărăcie,
Fiind plin de omenie,
Deși nu l-au așteptat,
La ospăț l-au îndemnat.

Oaspele, înflămânzit,
Să aștepte n-au voit
De două ori ca să-l învite,
Dar dintăi din a sa gură
Peste degete-amorțite
Boare suflă de căldură;
Apoi în aceea zamă,
Fiind caldă, suflă iară.
Sălbaticul mult se miară,
Zice: Asta cum să cheamă?

Una zama-mi răcorește,
Alta mâna-mi încălzește.

Di-i așa, oaspelui zice,
Poți să mergi de-acum de-aice!
Zău! drept mă va feri
Cu un om a locui
Carele din a sa gură
Când frig suflă, când căldură.

Peștile și păscariul

Un mic pește,
Mare-a crește,
Dacă zile va avea;
Dar prinzându-l tu abia,
Să-i dai drumul, iar să-ți vie,
Ar fi mare nebunie!

Un crap încă foarte mic,
Fiind încă chiar pitic,
Păscuitu-s-au odată
În o apă turburată.
Când păscariul l-au văzut
Au zis: Bunu-mi început,
Unul mulți va să-mi câștige,
Și cu ii pe tine-oi frige;
Deci în sac așteaptă-un pic!
Crapu-i zice-n a lui limbă:
Ce-i să faci c-un pește mic?
Cu un mare, rog, mă schimbă,
Că în zamă sau friptură
Nice-s de-o îmbucătură;
Lasă-mă să mă fac crap,
Că de undiță nu scap.
Ș-apoi preț va da becierul
Să mă ducă la boierul,
Când acuma până-n sară
Osteni-vei tu aici
Ca să scoți din apă-afară
Mizerabilii pitici!
Dar păscariul flămânzit,
Care zama-n gând o soarbe,

Nu se-nșală d-aste vorbe
Și-n acest chip i-au vorbit:

Ce ghibace ritorie
Dizvălești acuma mie,
Să te duci l-a mea odaie,
Acolo în o tigaie
Când în cald unt vei pluti
Mult mai bine-i sfârâi.
Căci proverbia e bună:
Ce-i în mână nu-i minciună.

Giudecată nouă a lui Paris

Între timpul vechi ș-acuma, oare cine nu-nțălege
Că e mare diferire la năravi, la gust și lege?
Plin de gară și proțesuri neastâmpăratul om,
Astăzi pentru milioane, dar atunce pentr-un pom.
Ca femeia-atunci și zâna
Să se laude au voit,
De aceea s-au sfădit
Iuno, Venus și Atina.
Pentru asta, la un munte, care Ida se numea,
Unde Paris, păstor tânăr, turma sa de oi păștea,
Au venit pe-ascuns tustrele,
Ca să giudece pre ele
Și la mai mândră femeie
Dorit pomul ca să deie.
Deci l-acela păstorel,
Tânăr, blând și frumușel,
Toate zânele jaluze
Se ruga prin ochi și buze.
Una minte-i giuruia,
Alta averi i hărăzea,
Iar a treia mult favor
La frumuseță și l-amor.
Abia Paris au ochit
Pe-ntriita cea minune,
Avere-au disprețuit,
N-au voit înțelepciune,
Ce frumuseței pom au dat.
Însă azi,
Un așa caz
În alt feli s-au giudecat,
Nu-ntre munți, c-acel cioban,
Ci șezând pe un divan;
Paris, de modernă lume,
Care-noată în parfume,

Vede-ntrând la el trii zâne,
D-osăbite daruri pline,
Cea-ntăi, aspră la figură,
I-au zis: Te voi înzestra
Cu înaltă-nvățătură,
De soț dacă mi-i lua!
Abie-au zis, ș-a doua zână,
Chiar ca Vinera frumoasă,
Au intrat de grații plină,
Și sub genele umbroase
Două stele-i scânteia.
Mult nu cred c-a fi zis ea,
Că triumful unei fete
E d-agiuns ea să s-arete.
În asemene minut
Cel mai drept giudecător
Paragraf-ar fi pierdut.
Chiar ș-al nostru matador,
Pe când sta ca fermecat,
Zân-a treia au intrat.
Era asta grăsulie,
De ani nu pre timpurie,
Era-n rochie strălucită,
Dar la față cam urâtă,
Și în spate, ascuns de vel,
Firea-i dădu un muncel.
Mare nas, cam roșă coamă,
Dar de tot îmbrilantată,
Și-n casetă ferecată
D-olandeji ducea o soamă.

Toate aceste, ea zicea,
Cu mine-mpreună ia!
De departe apoi ținea
De noblesă-un pergament
Și-n rezervă, iată vine
Un decret de prezident.
Văzând haruri sunătoare,
Titluri, prețioase-odoare,

Acest Paris, plin de fum,
După moda de acum,
L-Afrodita și Atină,
Cu politică să-nchină;
Pre cap pune a sa marcă,
Buzunarii îi încarcă,
Și spre a fi deplin ferice
În giug pune a sa cerbice.

Călătoriul și cânii

Dineoare, un om pacinic, de mii grije-
mpresurat,
Pe o cale, în amurgul, trecea-aproape de un sat.
Dulmecând pre el un câne, începu cumplit să
latre;
De asemene și alții, din bordeie și din șatre,
Păzitorii câni de stână, cu dulăi ș-ogari urla,
Cât de vuietul sălbatic toți munceii răsunau.
Asurzit, plin de mirare, întrebă pe câni nu-s
cine:
Zgomotul și astă larmă, spuneți-mi, de unde
vine?
Însă nimene putut-au ca să deie vrun răspuns,
Că lătra cânii, cățeii, din tunericul ascuns,
Făr-a ști, cu toți, de ce
În lătrat se întrecé!
A deșertului om asta este chiar icoana vie:
Cel rău scoate o minciună, alt nebun adaoge-o
mie,
Strigă, flacăra învită,
Făr-a ști de ce-i stârnită!
Focul din scântei precum,
Născând, toate le preface
În cenușă și în fum,
Așa-a oamenilor pace
O minciună au surpat
Și pe frați au dezbinat.
Deseori virtutea sântă prin intrigă s-au pierdut,
Socrat pentr-o calumnie cupa morței au băut,
Aristid s-au dișterat,
Știpion s-au defăimat,
Staturi mari, ce-au înflorit,
Tot de-acest rău au pierit!

Aurul și fierul

Un blanc galbăn scânteios,
Gemând sub ciocan vârtos,
Plângea soarta sa odată:
Ori să poate să mă bată
Înghiositul crud metal
Care-l calcă păn ș-un cal?
Dar ciocanu-i zice: Frate,
Este vechi ist adevăr
Că pre aur fierul bate.

Un popor ce n-are fier,
Curaj n-are, n-are armă,
Să defaimă și să sfarmă.

Cuvântul lui Socrat

Socrat casa când zidea,
Din vecinii fiecare
Câte-o critică zicea:
Unul că proporție n-are,
Altul c-a ei împărțală
E făcută cu sminteală.
Pentru-un om de a lui clas,
N-avei unde a face-un pas;
Și s-uniră toți să zică
Cum că casa era mică.
Socrat spusă a sa dorință:
De-ar da zâna de Atină,
De amicii cu credință
Casa mea să fie plină!
Zicea Socrates cu minte și în astă întâmplare,
Pentru cii ce amici se cheamă, casa lui era pre mare.
Că tot omul și aice
După moda veche zice
Că-ți este amic prea bun,
Cine-l crede e nebun!
Nu-i nemică mai ușor
Decât de prietini nume,
Însă foarte rareori
Unul poți afla în lume!

Diogenes

Diogenes, în Atina,
Unde strălucea lumina,
Un barbat era mintios,
Însă giudecat pe dos.
Că-i filozof unii spun,
Alții că au fost nebun!
Dar de asta nu mă mier
Căci un om cu caracter
Nebunie când nu face,
Care cetei oarbe place,
Deseori în astă lume
De nebun câștigă nume.

Cu sistemul ce avea,
Cu puțin se sătura,
Cu apusul adormea,
În răsărit se scula;
Toți ziceau că e smintit,
Dar el era fericit.
A lui port ș-a sa figură
Nu făcea macar trii bani;
La frig cum și la căldură
El purta de triizeci ani
O mănta de tot cârpită,
Pălărie bortilită,
Locuia în un antal,
Unde vorbea de moral.

Ospătând odată-o ceapă
Și cu palma băund apă,
Văzu piața-mpodobită
Cu o statuă sculpită.
La ea merge,-n genunchi pică
În sus mânele rădică,

Și plecat ca cerșitor
I cerea un agiutor.

Dar un grec, trecând, i zisă:
Filozoafe, pare-ți-să
Că di-i cere noapte, zi,
Ruga ta s-a auzi!
Ori nu vezi c-acea figură
E de piatră săpătură,
Fără cuget și simțire,
Vrun suspin nu o pătrunde!

Diogen atunci răspunde
Însămnat-acest cuvânt:
Oamenii ce alta sânt?
Prin a petrei închinare
Eu aice mă învăț
Pe al omului dispreț
Ca să-l sufăr cu răbdare!

Clopotul și limba lui

Ah, ce soartă înfiorată!
Zicea clopotul odată
Către limba ce-l lovea.
Ușor lucru ți se pare
A urla fără-ncetare
Atât vuiet și de ce?
Di ce, nu știu, limba-i zice,

Aninatu-m-au aice
Să-ți dau ghionturi nencetat.
Pe frânghie-ntreabă, vere,
Ea mă trage cu putere,
De-am lovit, am ascultat.
Clopotul de la frânghie

Di se mișcă vra să știe,
Di ce trage cu amar?
Dar frânghia răsucită
Zice că pre ea învită
Însetatul palamar.
Palamarul de-altă parte

Zice: Popa știe carte
Ș-a suna m-au rânduit.
Dar, aleu, de-atâta sunet,
Gemet, vuiet și răsunet
Bietul popa-au asurzit.
Di-l întrebi di ce, de unde?

El n-aude, nici răspunde,
Ce din cap semne făcea,
Și pre clopot îl supune

Vuietul tot să răsune,
Fără a ști macar di ce.

Oile

Apolog
Imitație

Eu nu știu di ce acuma, ca în timpul cel trecut,
Alte vite chiar ca omul nu au dar de limbuție?
Căci în epoca străveche, cum făcutu-ni-au știut
Esop, Lafonten în Franța și nu-s Cine-n România
Zburătoare, târâitoare și cvadrupede animale
Discutau politici cvestii prin camere și tribunale.

Pe atuncea de oi turme cu ai lor berbeci și miei
Alegeau acele câmpuri unde ierbele-s mai bune,
Rumigau trifoi și cimbru pe podișuri și prin văi,
Fără a fi privighete de păstori pe la pășune,
Nici de zer și d-a lor lapte n-au fost vasăle umplute
Nici de lână dispoiete sau la măcelari vândute.

Îns-acea independență și dorita liberta
Cătră care ș-oaia aspiră au avut defecte grele,
Cum în viața sa putut-au fiecine observa
C-orice stare au meserie nu-i scutită de-a ei răle,
Noi videm pe toată ziua pentr-a omului pacate
Că cu binele și răle deseori sunt îmbinate.

C-atunci când lânoasa turmă păștea-n pace, deseori,
Îndemnat de foamea cruntă, stând la pândă în pădure,
Nempacat nimic, chir lupul, ce e-al oilor fior,

După instinctul ce natura dădu cestor creature,
Negăsind o rezistență de pe câmp, au chiar din stână,
Zugruma și înghițea oaia cu ciolane și cu lână.

Cunoscută-i astă soartă ce domnează pre pământ,
La ea oamenii și toate animale-s osândite,
Acel mic să face prada celor ce puternici sânt,
Precum cel mai mănunt pește de cel mare să înghite
Ș-operația asta-n lume tot asemenea s-a face,
Dacă cel ce au urzit-o în alt feli n-o va preface.

Dar precum în toate zile nime nu s-a îndoi
Că abuzuri învechite și deprinderile răle,
De ar fi nepedepsite, într-atâta ar spori,
Încât nu numai de lână, ce ni-ar dispoia de piele;
Când asemenea sisteme pe la oameni aplicate,
Între ii ar stârpi o parte pe celaltă giumătate.

Așa deci, precum cerusă interesul general
A lua-se fără preget o energică măsură
Contra răului lățire, ce la toți ar fi fatal,
Dizvălindu-se o cvestie de asemenea natură,
Au voit să se consulte în obștească Adunare
În ce mod să se ferească de acel pericol mare.

A să știi se mai cuvine că în secolul antic
Societatea primitivă ce au fost încă sălbatică
De guvern avea o formă, precum cronografii zic,
Parte aristocratică, iar parte democratică,
Și-n congres când chema legea, neputând toți merge deci,
Trimiteau din sânul turmei deputați pe-ai lor berbeci.

Doară nu c-ar fi berbecii de natură alt popor,
Căci și ei ca și confrații născuți fură tot din oaie,
Dar mărimea și puterea, respectul și mare onor
Ce avea în Zodiacul prezentantul a lui Gioae
Pe berbeci considerat-au ale turmei scutitori,
Venerat-au ș-ascultat-au ca părinți și senatori.

Încât oile adunate în colegi electoral,
În complect, toți mandatarii c-o foarte magioritate
Au ales berbeci puternici prezidenți la tribunal,
A comunei cvadrupede legiuit reprezentate,
Având fiecare instrucții ș-un imperativ mandat,
De care să nu s-abată pe a lor coarne au giurat.

Așadar la o poiană într-o zi s-au adunat
Din cotunurile țării deputați de toate trepte,
Și-n secrete comiteturi și-n complect au debatat
Diferite combinații și proiecte înțălepte;
Dar în cursul a discuției, ca în toată adunare,
Bune vorbe s-auziră, dar și toante deseoare

Propuneau unii cu-energie pe-acei lupi a-i înfrâna
Prin canale-n giur săpate c-o puternică tărie,
Alții propuneau îndată turmele a le muta
Între râpi, stânci și corhane unde lupii să nu vie;
Progetau însă și alții în giur curse să întindă
Și pe lupii ca pe șoareci chiar de vii pe toți să-i prindă.

În cea criză națională agiutori unii au cerut
De l-acei ce între sine au simpatie animală,
Aleanție cereau alții cu condiție de tribut,
Pentru care ca să aibă la nevoie sprijineală,
Încât lupii cei mai ageri, deși plini de răutate,
Nu ar cuteza să calce încheietele tratate.

În acel minut mult critic un măreț berbec și gras,
Cărui frunte coronară două coarne maiestoase,
Întăi membru al Adunărei au venit cu mândru pas
La care cu umelire toți cerbicea o plecase,
Căci ca ist-alt nu fusăse între toate turme în lume,
Pentru care Mintios-Kornul i s-au dat gloriosul nume.

El în limbă academă au zis: Zelul patriotic
Laud mult, dar văd că este aist caz cam climatoric,
Rostul vostru mi se pare că de tot este esotic,
Și proieptul patriotic eu îl giudec prea himeric;
Sigur sunt că-n aplicare el de tot e problematic
Și nicicum cu starea d-astăzi de foloase în izul practic.

Drept aceea, ascultați-mă! Eu espune-voi acum
Alt proiect, pre care-l rumăg nu în gât ce-n capul meu,
Cum că el să se adopte nu mă îndoiesc nicicum.
Parlamentul fără crieri ni conduce foarte rău,
Că de nu să adopta-s-a un sistem mult mai politic
Am putea ca să agiungem la un caz încă mai critic.

Între mii ființe-n lume eu cunosc un animal
Ce atâta spirit are și mijloace diferite
Că întrece a noastră gintă în putere și-n moral
Și de el să-ntitulează împărat celor urzite,
Încât nu ni-a fi rușine la atâtea virtuți bune
Pentru a noastră mântuire chiar cerbicea a-i supune.

Animal-acel e omul, ori pe unde ochii-ntorc
Nu văd alt mai bun; pe dânsul l-au ales prin toate forme
Boul, asinul și calul, și chiar filantropul porc,
Care sub a sa protecție roade, grohăiește, doarme;
Dupre cum a lui strămoșii petrecut-au păn-azi bine,
Totdeauna esemple antice a urma ni se cuvine.

Un om vrednic șede aice nu departe de la noi,
Mare amic de cvadrupede, ce-i iubește ca un frate;
Are turme, herghelie, animale de tot soi,
Livezi, câmpuri și pădure, cinci odăi și patru sate;
Penru cazul nostru, credeți, pe el soarte ni-l trimete;
Să ne folosim de dânsul pănă n-a fi de el tăiete.

Dar condiții reciproce, tot câte un paragraf,
Lămurit să se înscrie pe hârtie timbruită,
Să se publice prin foaie, nu cumva vrun plastograf
Documentul, șarta noastră, să-l prefacă pentru o mită,
Și condiția aceasta de n-a fi drept observată,
De părțit ambe să rămâie chiar de sine răsuflată.

Blânde oile atuncea l-acel plan s-au conformat,
Consultând în plebiscidul prin voturile comune,
Mic și mare, surd și mutul, liber toți au declarat
Din cea zi fără de preget omului a se supune
Ș-a-ntroduce pentru vite liberale parlamente
Spre a dizbate interesul prin solide argumente.

După ce să lămuriră toate articule-n congres,
Se decise diplomatic un ministru a trimete,
Pentru care, ca cel ager, Korn-Mintosul s-au ales
De a supune cazul public conferenției secrete.
Datu-i-s-au vulpea veche secretar și consiliere
Și un corb pentru depeșe ca să fie curiere.

Esop și ștrengarul

Fabulă de circonstanță

Și-n anticul timp d-eroi
Ștrengari erau ca la noi,
Carii din ecces de minte
Derâdeau și cele sfinte.
Cel ce nu li sămăna
Prin minciuni se defăima.

Spune istoria c-Esop
Au fost hâd, ghebos și șchiop,
De el pruncii se spăreau,
Iar nebunii îl derâdeau.

Îns-acea tristă figură
Era vas d-învățătură,
Ce prin fabule o mie
Au agiuns și-n România.

Esop, sclav când fu-n Efes,
De patronul său trimes,
Trecând în o zi pin stată,
Alungat au fost d-o ceată
De ștrengari ieșiți din șatră,
Dintre care-unul cu-o piatră
Nemeritu-l-au în șele,
Că-i veniră amețele.

Neputându-și răzbuna,
Pe ștrengarul lăuda
Esop pentru ghibacie

Și i-au zis: Rău pare mie
Că nu pot să fac alt dar
Decât numai d-un dinar.

Dar vezi cela ce-au trecut,
Decât mine-i mai avut;
Pre el de vei nemeri,
Înzecit te-i folosi.
Deci ștrengarul lăudat
De câștig s-au apucat
Ș-așa bine au chitit
Că-n cap ținta au nemerit.

Îns-acest avut barbat,
Fiind public magistrat,
Un sergent privighitor
Prins-au pe cel prăștiitor.

Și în loc de mulțămită
Dădu ceartă-agonisită.
Iar poporul adunat
La dreptate au aplaudat.

Momița

Pentru-un spirit ce nu doarme
Nu-i nimica mai ușor
Decât planuri de reforme
Ca să deie la popor.
De sunt bune, de sunt rele,
Destul fie frumușele.
Așa odată o momiță,
Din filozofilor viță,
Care nimica creează,
Ce toate le imitează,
Prin formal act s-au fost prins
Marea toată să o sece
Și că-n sec prin ea va trece.
Pentru asta au aprins
Toți copacii din pădure
Și din pietre făcu zgure.
Atunci, iacă, cu mirare,
Animalii toți strigară:
Ce invenție minunată!
Iar momița îngâmfată
Li făcu acest cuvânt:
Multe averi de bun pământ
Și ogoare eu voi da
Focul apa de-a seca,
Iar despoticul guvern
Chiar de astăzi voi schimba
Și republica-n etern
Pentru voi s-a proclama.
După ce mai bună parte
De moșii mi se va da,
Restul n-are să să-mparte,
Ce-n comun s-administra.
Atunci patriei reformate
Dulce soarta va să fie,
Comunizmul de frăție,

Libertate,
Egalitate,
De a lua lucruri străine
Privilegi e pentru-oricine,
Legile și direptate,
Ca strigoie răsuflate,
Mai veche de piramide,
S-aibe ca invalide
Și căzute-n hebeție
Pensie din Visterie.
Dar pe când ea declama,
Pe un asin întreba
Dacă scad a mărei unde.
Încă nu, ista-i răspunde.
Nu să turbură încă apa?
Parcă doarme,-i zice iapa.
Dar momița prefăcută
Elementelor împută
Că nu i s-au nemerit
Cele ce au profetit.
Ș-operația tot așteaptă.
Oare ce-au urmat în faptă?
Au ars arbori din pădure,
Iar din marea cea adâncă
N-au scăzut o picătură.
Mai ales sporit-au încă.
Codrul daună grea au atras,
Marea, mare au rămas,
Așa câte un șarlatan
Ni propune un frumos plan,
Zgură chiar cu poleială
Care ploaia curând spală.

Frunza

De stejar ușoară frunză
Prin aer se rotolea;
Uitând c-au ieșit din grunză,
Tot în sus zburând, zicea:
Cât departe de pământ
Începui a-mi înalța!
Ori pre căile de vânt
Cine poate a-mi urma?

Ea se-nalță către soare,
Pe cât zefirii au suflat;
Dar abia stă a lui boare,
Frunza-n vale au picat.

Veți cădea și voi odată,
Ce sunteți ferice o zi,
Dacă schimbătoarea ceată
Va-nceta a vă iubi!

Table of Contents

Fabule
Corbul și vulpea
Zâna fabulei
Grierul și furnica
Broasca și boul
Acii doi catâri
Asinul și furul
Lupul și mielul
Leul și guzganul
Guzganul de cetate și cel de câmp
Cerbul la fântână
Cocostârcul și vulpea
Lupul și cucoara
Țăranul și fiii lui
Oala de aramă și oala de lut
Vulpea și țapul
Capra, giunca și oaia, în companie cu leul
Oaia și mielul
Stomahul și mădulările
În unire stă tăria
Cânele carele scapă lucrul, vânându-i umbra în apă
Musca și carul
Moartea și nenorocitul
Broaștele care cer un împărat
Castorii
Ochii și nasul
Vulpea, momița și fiarele
Minciunile
Momița la bal masche
Iepurile și amicii săi cei mulți
Soarele și negura
Lupul prefăcut în păstor
Stânca care fată
Două spice
Ursul, pasărea, șerpele și momița
Albina, țânțarul și musca
Consultul

Lupii și oile
Asinul și fluierul
Erostrat
Cărările și calea dreaptă
Sălbaticul și călătoriul
Peștile și păscariul
Giudecată nouă a lui Paris
Călătoriul și cânii
Aurul și fierul
Cuvântul lui Socrat
Diogenes
Clopotul și limba lui
Oile
Esop și strengarul
Momița
Frunza

Table of Contents

Fabule	1
Corbul și vulpea	2
Zâna fabulei	3
Grierul și furnica	4
Broasca și boul	5
Acii doi catâri	6
Asinul și furul	7
Lupul și mielul	8
Leul și guzganul	10
Guzganul de cetate și cel de câmp	11
Cerbul la fântână	13
Cocostârcul și vulpea	15
Lupul și cucoara	17
Țăranul și fiii lui	18
Oala de aramă și oala de lut	19
Vulpea și țapul	21
Capra, giunca și oaia, în companie cu leul	23
Oaia și mielul	24
Stomahul și mădulările	25
În unire stă tăria	27
Cânele carele scapă lucrul, vânându-i umbra în apă	30
Musca și carul	31
Moartea și nenorocitul	33
Broaștele care cer un împărat	35
Castorii	37
Ochii și nasul	41
Vulpea, momița și fiarele	43

Minciunile 45
Momița la bal masche 48
Iepurile și amicii săi cei mulți 52
Soarele și negura 55
Lupul prefăcut în păstor 56
Stânca care fată 58
Două spice 59
Ursul, pasărea, șerpele și momița 60
Albina, țânțarul și musca 61
Consultul 63
Lupii și oile 64
Asinul și fluierul 66
Erostrat 67
Cărările și calea dreaptă 69
Sălbaticul și călătoriul 71
Peștile și păscariul 73
Giudecată nouă a lui Paris 75
Călătoriul și cânii 78
Aurul și fierul 79
Cuvântul lui Socrat 80
Diogenes 81
Clopotul și limba lui 83
Oile 85
Esop și strengarul 91
Momița 93
Frunza 95